

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR	
↑ CZV mléko (prosinec).....	6,44 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
↑ CPV SOM (leden).....	51,89 Kč/kg
↑ CPV SPM (leden).....	64,89 Kč/kg
↓ CPV máslo blok (leden).....	73,61 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
↓ FOB máslo (leden).....	3 975 USD/t
↓ FOB SPM (leden).....	3 450 USD/t
↓ FOB SOM (leden).....	3 000 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-3
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV a FOB, nákup mléka graf	5-6
CPV mlékárenských výrobků; kurzy ČNB..	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V prosinci 2009 pokračoval nárůst ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q, který započal v říjnu poprvé po 19-ti měsících. Předchozí trend poklesu ceny započal v únoru 2008. Rekordní cena z ledna roku 2008 (10,10 Kč/l) nebyla dosud překonána a letošní prosincová cena byla 3,66 Kč pod její úroveň (v lednu 2008 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V prosinci 2009 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 6,44 Kč/l, což je proti listopadu nárůst o 26 haléřů na litr (4,2 %) a snížení o 0,77 Kč (-10,7 %) proti prosinci 2008. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v prosinci mléko (všechny třídy jakosti) průměrně za 6,67 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v prosinci pohybovaly v rozmezí od 5,40 Kč/l do 8,40 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Jihomoravském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Olomouckém kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Moravskoslezském kraji 6,10 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Jihočeském kraji, kde dosáhla hodnoty 6,75 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V prosinci mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 184 937 tis. litrů mléka o tučnosti 3,97 % s průměrným obsahem bílkovin 3,44 %, za

průměrnou cenu 6,67 Kč/l. Prosincový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve čtvrtém čtvrtletí roku 2009 nadprůměrný (průměrný měsíční nákup ve čtvrtém čtvrtletí činil 181 191 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2009 byl 190 972,5 tis. litrů, což je o 6 411,5 tis. litrů méně, než byl průměrný měsíční nákup v roce 2008. Ten byl 197 384 tis. litrů mléka. Při porovnání prosincového nákupu mléka s nákupem v listopadu došlo ke zvýšení nákupu o 9 333 tis. litrů. To znamená nárůst o 5,3 %. Při meziročním srovnání došlo letos v prosinci ke snížení nákupu o 3,5 %, tedy o 6 721 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v prosinci 2009 bylo 99,1 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 6,67 Kč/l. V listopadu 2009 to bylo 99,1 % za 6,40 Kč/l.

V prosinci se nákup mléka mlékárnami v zahraničí mírně zvýšil. Došlo k nárůstu nákupu proti listopadu o 52 tis. litrů (3,2 %) na 1 657 tis. litrů. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka (tento údaj se sleduje od roku 2005). Celkem za rok 2009 nakoupily mlékárny v zahraničí 31 210 tis. litrů mléka, v roce 2008 to bylo o 19 999 tis. litrů více (51 209 tis. litrů).

Od počátku roku 2009 nakoupily mlékárny celkem 2 291 670 tis. litrů mléka. Za celý rok 2008,

mlékárny nakoupily 2 368 602 tis. litrů mléka, v roce 2007 to bylo o 12 616 tis. litrů více, tedy 2 381 218 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V prosinci mlékárny vyrobily 1 735,6 tun SOM. Je to o 730,4 tun (72,7 %) více než v listopadu a o 526,7 tun (22,5 %) méně než v prosinci 2008. Měsíční průměrná výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2009 byla 1 325,33 t, což znamená, že prosincová výroba byla ve srovnání s průměrem ve čtvrtém čtvrtletí podprůměrná. Od počátku roku 2009 mlékárny vyrobily 19 420,4 tun SOM, a to je o 3 097,8 méně než v roce 2008. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 22 518,2 tun SOM, což je o 886,5 tun méně než v roce 2007.

V prosinci měly mlékárny na skladech 1 331,5 tun SOM. Ve srovnání s listopadem se zvýšila zásoba o 556,9 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v prosinci ke snížení stavu zásob o 2 045,1 tun.

Cena průmyslových výrobců v prosinci 2009 se při srovnání s předchozím měsícem snížila, a to o 0,80 Kč na 50,96 Kč/kg. Meziročně se cena zvýšila o 6,58 Kč/kg (14,8 %).

V prodeji SOM došlo v prosinci k nárůstu, a to o 176,87 t (26,7 %) proti předchozímu měsíci. V prosinci mlékárny prodaly 840,68 tun SOM. Meziročně byl v prosinci 2009 prodej o 387,48 tun nižší než ve stejném měsíci roku 2008.

Od počátku roku prodaly mlékárny 14 608,49 tun SOM. Průměrný měsíční prodej ve čtvrtém čtvrtletí roku 2009 byl 889,21 tun. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 13 307,39 tun SOM, což je o 1 236,66 tun méně než v roce 2007.

Máslo

Výroba másla se v prosinci zvýšila, a to na 4 267,8 t. Při srovnání s listopadem je to nárůst o 839 tun (24,5 %) a při srovnání s prosincem 2008 se snížila letošní výroba o 60,5 tun (1,4 %). Průměrná měsíční výroba ve čtvrtém čtvrtletí 2009 činila 3 804,5 tun, z čehož vyplývá, že prosincová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím nadprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 45 775,9 tun másla. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 48 634,6 tun másla, což je o 2 623,5 tun (5,1 %) méně než v roce 2007.

Zásoba másla se v prosinci snížila na nejnižší hodnotu za poslední dva roky. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 180,3 tun másla,

a to je o 28,6 tun méně než v listopadu a o 947,1 tun méně než v prosinci 2008.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v prosinci zvýšil. Bylo prodáno 1 554,14 tun másla, a to je o 345,85 tun více než v listopadu. Při meziročním srovnání došlo letos k poklesu proti prosinci 2008 o 337,76 tun. Od počátku roku bylo prodáno 17 378,87 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 19 309,46 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 2 105,81 tun (12,2 %) více než v roce 2007.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v prosinci vzrostla na 87,25 Kč/kg. To je ve srovnání s listopadovou cenou 83,98 Kč/kg nárůst o 3,27 Kč/kg a při srovnání s prosincem 2008 vzrostla letos jeho cena o 17,31 Kč/kg, tedy o 24,8 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry a tvaroh

V prosinci 2009 došlo k nárůstu výroby sýrů. Ve srovnání s listopadem došlo ke zvýšení výroby o 112,9 tun (1,8 %) a proti prosinci 2008 se výroba sýrů snížila o 1,3 tun. V listopadu 2009 bylo vyrobeno 6 578,8 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve čtvrtém čtvrtletí roku 2009, který činil 6 680,8 t/měsíc. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 82 858,2 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2008 vyrobeno 84 086,3 tun přírodních sýrů, což je o 5 518,4 tun (6,2 %) méně než v roce 2007.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren snížila v listopadu 2009 ve srovnání s listopadem o 168,1 tun (4,1 %) na 3 936,8 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v prosinci za 75,39 Kč, což je o 3,28 Kč/kg více než v listopadu a o 2,38 Kč méně než v prosinci 2008. Prodej 30 % eidamu se v prosinci snížil na 683,25 tun, což je proti listopadu pokles o 35,72 tun a proti prosinci 2008 se prodej snížil o 171,05 t.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v prosinci za 86,35 Kč, což je o 6,81 Kč/kg více než v listopadu. Prodej 45 % eidamu, se v prosinci snížil na 189,00 tun, což je proti listopadu pokles o 5,63 tun.

Cena měkkého tvarohu (v balení 250g, sušina 23 %) se v prosinci mírně zvýšila na 43,14 Kč/kg. Proti listopadu je to nárůst o 3 haléře na kilogram. Prodej naopak poklesl na 211,25 tun, což je ve srovnání s listopadem o 71,04 tun méně.

Státní zemědělský intervenční fond

MLÉČNÉ KVÓTY

Navýšení vnitrostátní kvóty mléka

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 72/2009 byla vnitrostátní kvóta mléka ČR v kvótovém roce navýšena celkem o **27 926 896 kg**. Toto množství mléka bylo přerozděleno mezi kvótu pro dodávky a přímý prodej následovně:

- navýšení vnitrostátní kvóty pro dodávky o: 25 000 000 kg
- navýšení vnitrostátní kvóty pro přímý prodej o: 2 926 896 kg

V kvótovém roce 2009/2010 tak činí výše vnitrostátní kvóty pro dodávky 2 810 413 892 kg a pro přímý prodej 10 202 624 kg.

Plnění dodávek referenčního množství mléka pro kvótový rok 2009/2010

V období od 1.12.2009 do 31.12.2009 dodali producenti odběratelům 211 644,9 tun mléka, přímý prodej byl 355 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvótový rok 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 31.12.2009 činí celkem 1 991 889 tun, tj. 70,88 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 810 414 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 31.12.2009, činí celkem 2 090,7 tun, tj. 20,49 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (10 203 tun).

V prosinci došlo k přerušení, či ukončení produkce mléka u 28 producentů - držitelů individuální kvóty (IK) pro dodávky. K 31.12.2009 bylo v systému mléčných kvót evidováno celkem 2 357 producentů, kteří byli držiteli individuální kvóty pro dodávky, dále 191 držitelů IK pro přímý prodej a 82 schválených odběratelů.

V měsíci prosinci došlo k čtrnácti změnám kvóty. Z individuální kvóty pro dodávky došlo ke změně na IK pro přímý prodej v celkovém množství 894,5 tun (vzniklo 14 nových producentů s přímým prodejem).

V prosinci se také uskutečnilo 16 převodů IK v celkové výši 2 323,1 tun, přičemž 335,5 tun mléka bylo odejmuto do rezervy. Na základě převodu IK zahájili produkci mléka tři nové subjekty (s IK pro dodávky).

Zrušení oznámení o odběrateli, kterému bude producent před začátkem kvótového roku dodávat mléko

Na základě zákona č. 256/2000 Sb., ve znění zákona č. 291/2009 Sb., byla zrušena dosavadní povinnost držitele individuální kvóty pro dodávky oznamovat před začátkem kvótového roku svého odběratele mléka.

V platnosti zůstává povinnost producenta ihned oznámit změnu odběratele, když začne dodávat mléko novému odběrateli, a to v průběhu celého kvótového roku.

Podpora spotřeby školního mléka

SZIF aktualizoval Příručku pro žadatele o podpory, školy i rodiče dle nařízení Komise (ES) č. 657/2008, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 238/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato novela nařízení vlády vstoupila v platnost 1. srpna 2009 a obnovila poskytování národní podpory na mléko a vybrané mléčné výrobky, které jsou dodávány do škol v rámci programu „Podpora spotřeby školního mléka“.

Výše uvedená příručka bude zveřejněna na internetových stránkách SZIF v únoru a v tištěné podobě bude předána k distribuci do škol mlékárnám, které jsou zapojeny do programu „školní mléko“.

V prosinci 2009 mlékárny vyrobily 147,1 tis. litrů školního mléka, z toho bylo 133,8 tis. litrů mléka ochuceného. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 1 855,3 tis. litrů školního mléka a z toho 1 647,4 tis. litrů mléka ochuceného. Za kalendářní rok 2008 bylo vyrobeno 2 683,7 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 2 428,2 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

V lednu 2010 doručilo 27 mlékáren souhrnný výkaz o výrobě sýrů za II. pololetí roku 2009. Jediný držitel povolení zaslal pravidelné měsíční hlášení o použití kaseinu a kaseinátů za prosinec 2009. Na Ministerstvo zemědělství ČR byla odeslána žádost o aktuální seznam výrobců sýrů pro rok 2010.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v lednu 2010 u všech sledovaných komodit klesala.

Ve srovnání s prosincem 2009 klesly ceny v lednu u másla, sušeného plnotučného mléka (SPM)

i u sušeného odtučněného mléka (SOM). U másla se ve srovnání s prosincem snížila cena o 25 USD/t, a to na 3 975 USD/t. U SPM klesla cena na 3 450 USD/t, tedy o 150 USD/t a u SOM se cena snížila o 100 USD/t, na hodnotu 3 000 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (EU) č. 58/2010 ze dne 21. ledna 2010, kterým se neposkytuje náhrada na sušené odstředěné mléko v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (EU) č. 61/2010 ze dne 21. ledna 2010, kterým se neposkytuje vývozní náhrada na máslo v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Oprava nařízení Komise (ES) č. 149/2009 ze dne 20. února 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 214/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla

k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o intervenční opatření na trhu se sušeným odstředěným mlékem (Úř. věst. L 50 ze dne 21.2.2009).

Oprava nařízení Komise (ES) č. 131/2009 ze dne 13. února 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 105/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o intervenční opatření na trhu s máslem (Úř. věst. L 44 ze dne 14.2.2009).

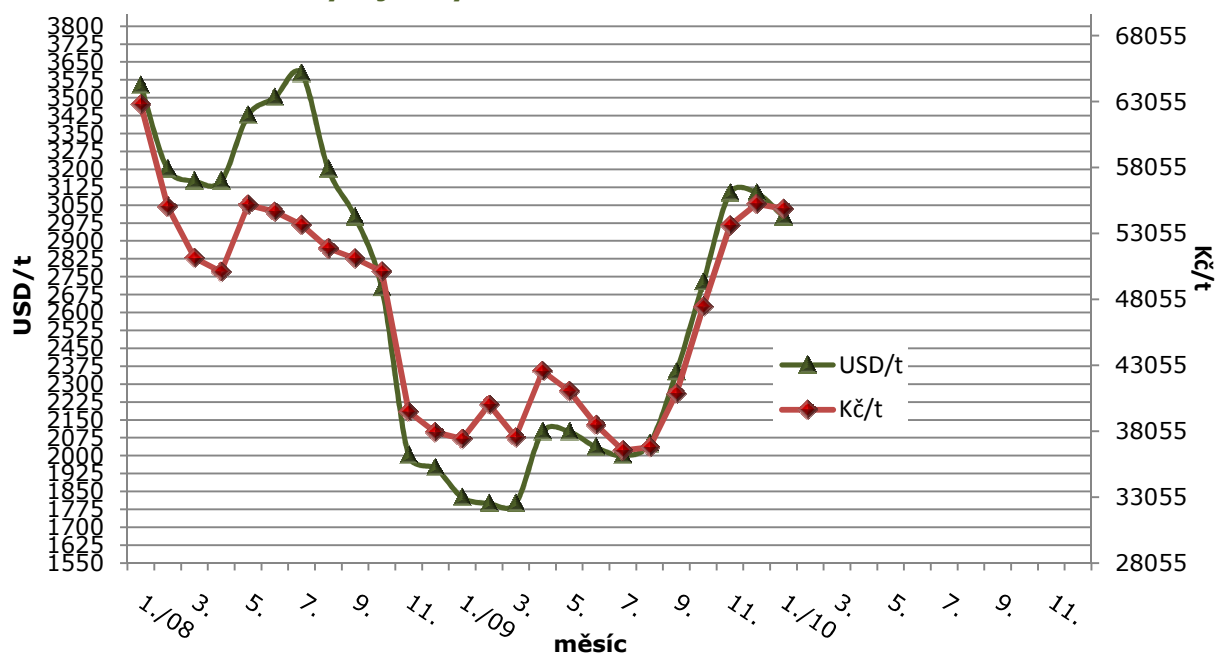
Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Vyhláška č. 481 / 2009 Sdělení Ministerstva financí o vydání výměru MF č. 01/2010, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami

Zdroj: Sbírka zákonů ČR

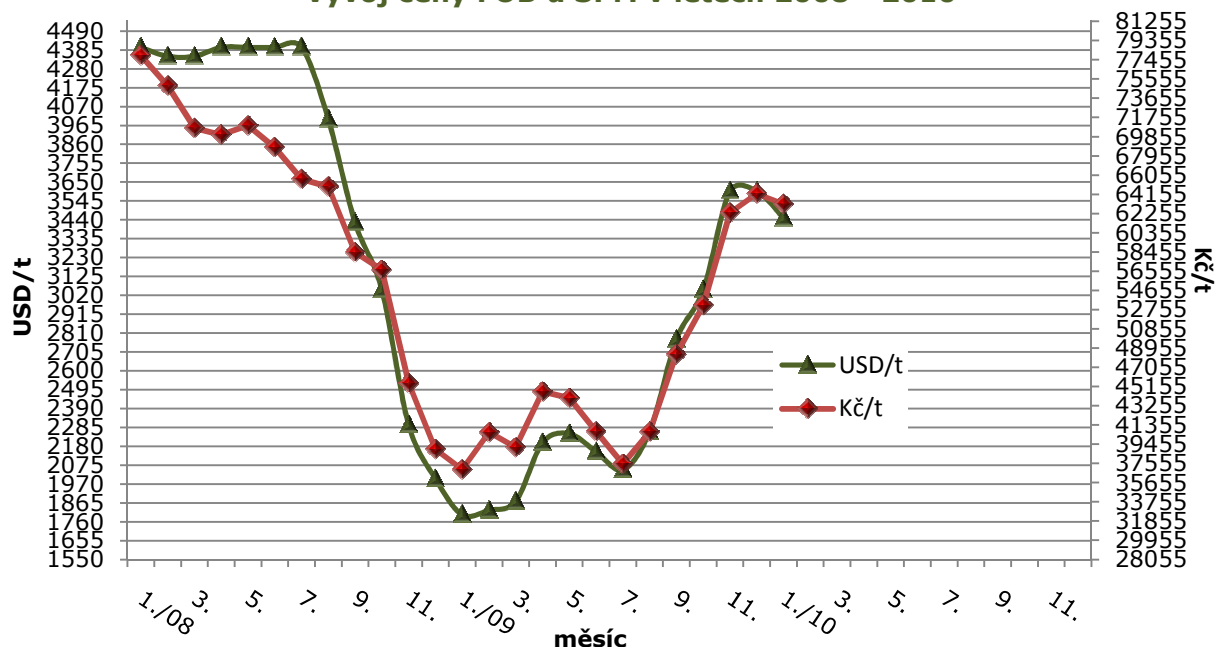
Vývoj ceny FOB u SOM v letech 2008 - 2010

Pozn.: Ceny v Kč jsou přepočteny průměrným měsíčním kurzem ČNB k danému měsíci.

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Vývoj ceny FOB u SPM v letech 2008 - 2010

Pozn.: Ceny v Kč jsou přepočteny průměrným měsíčním kurzem ČNB k danému měsíci.

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

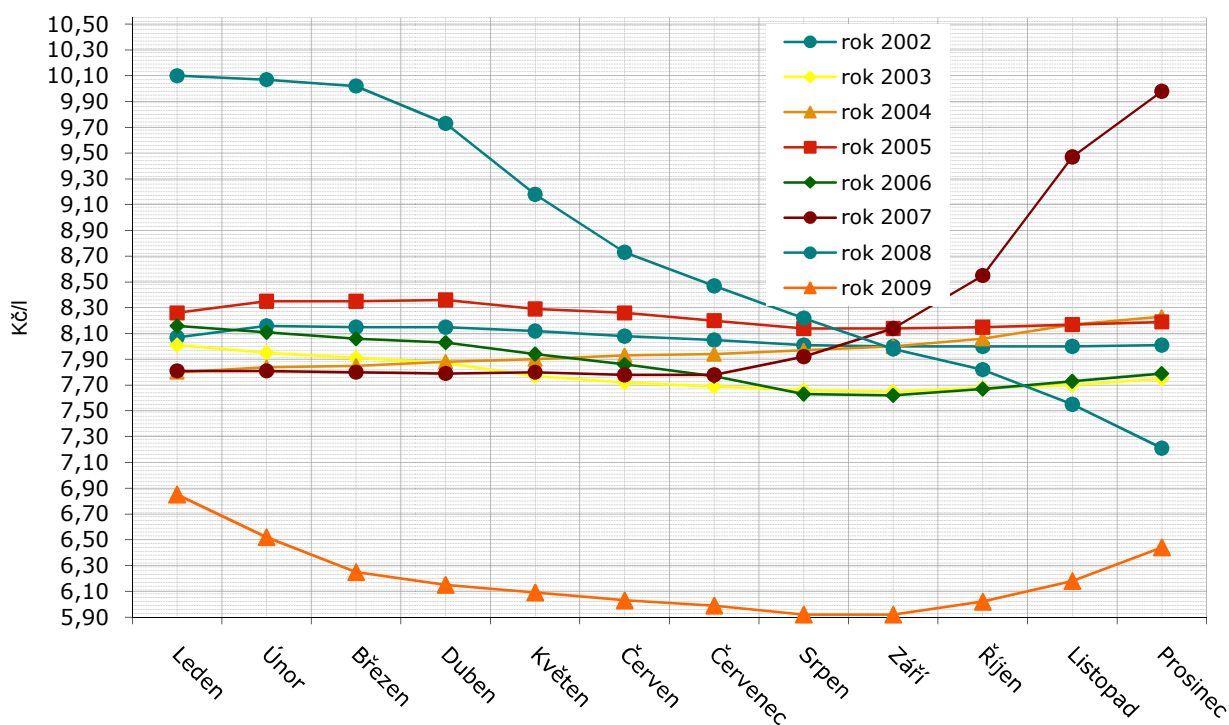
Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	7,21
2009	6,85	6,52	6,25	6,15	6,09	6,03	5,99	5,92	5,92	6,02	6,18	6,44

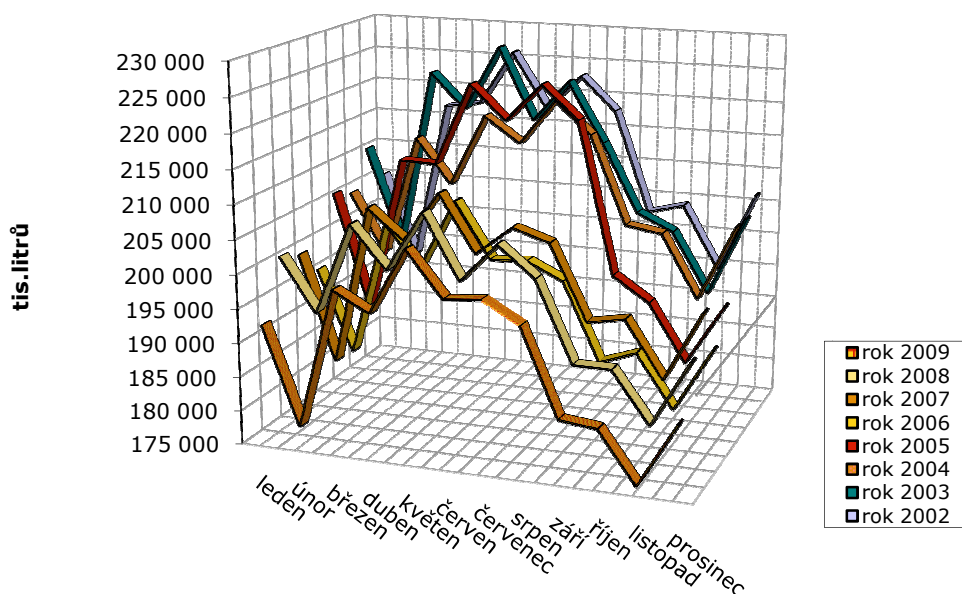
Zdroj: ČSÚ

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměřovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2009 a 2010

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD09	20,535	22,261	20,886	20,293	19,571	18,938	18,293	17,975	17,415	17,435	17,315	17,839
USD10	18,313											
EUR09	27,169	28,459	27,229	26,760	26,738	26,545	25,787	25,649	25,349	25,836	25,827	26,076
EUR10	26,136											

Zdroj: ČNB

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

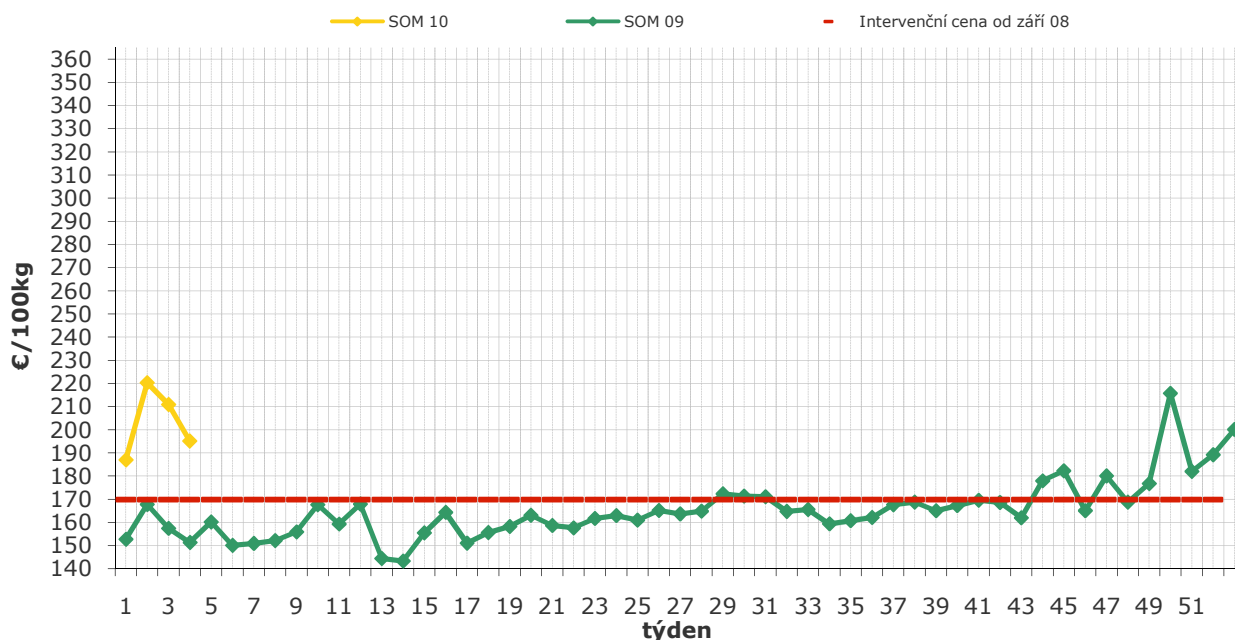
Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za leden – 26,133 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za leden	Změna k prosinci v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	19,31	0,61
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	51,89	5,40
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	64,89	3,10
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	84,66	-3,60
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	73,61	-7,37
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	74,26	-7,31
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	101,81	-5,57
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	84,45	-0,80
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	74,11	-0,11

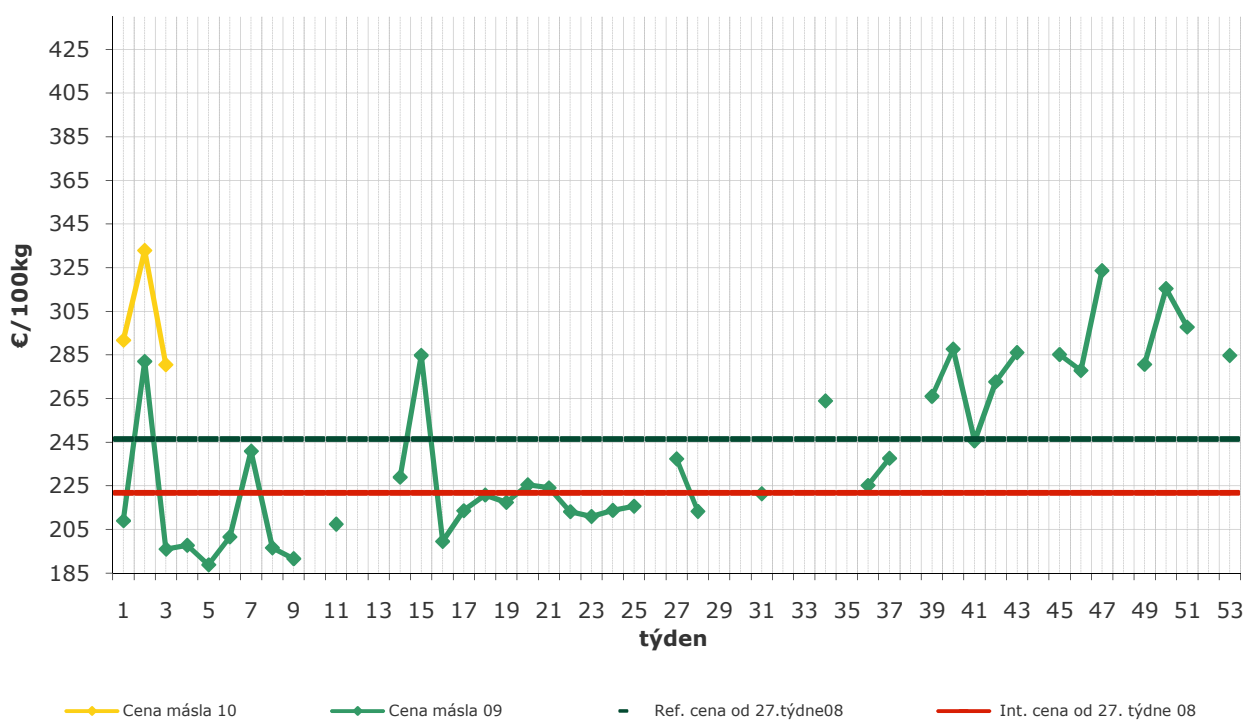
Ceny zjišťuje SZIF na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

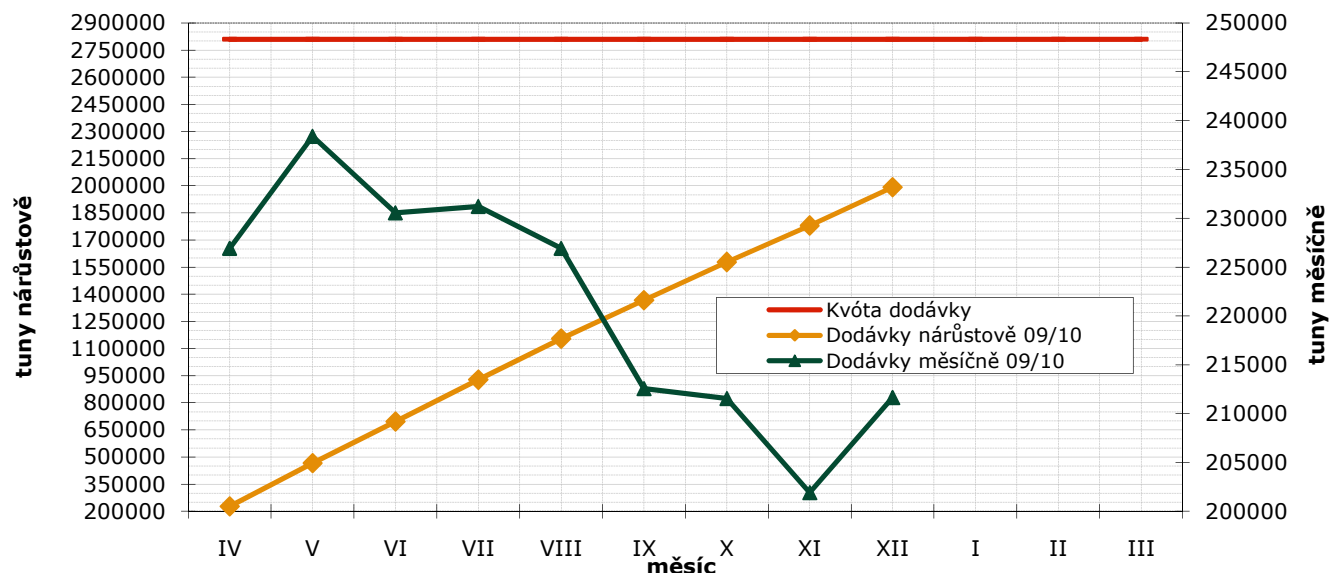
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{CR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 09/10

Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2009/10 – 2 810 413,892 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku ve 4. týdnu 2010

Výrobek	Cena €/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 3. týdnu 2010 v %	Změna ceny k 4. týdnu 2009 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	0,37	3 764,60	-1,7	1,9
Syrovátka sušená	-	-	-	-
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	1,61	119,68	-0,1	-1,9
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	-	-	-0,8	-11,7
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 16%	1,39	17,09	-9,5	-29,3
Máslo čerstvé spotř. balení	4,30	66,84	-0,6	16,5
Máslo bloky 16% vody	3,93	1,15	0,2	0,7
Tvaroh měkký, 250 g	2,38	37,46	-0,1	-12,3
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	2,76	13,91	-9,0	-12,6
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	-	-	-	-
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	3,53	51,46	-10,0	19,2
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	4,31	37,65	-	-6,5
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	4,1	11,98	-0,9	-7,8
Bryndza letní, sýr v balení 125 – 250 g	-	-	-	-
Bryndza letní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	-	-	-	-
Sušené plnotučné mléko	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko	-	-	-	-

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, ceny v roce 2008 jsou přepočteny konverzním kurzem 1€ = 30,1260 SKK.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS

Aktuality

Mlékárna Olma získala certifikát uznávaný jako záruka kvality

Olomoucká mlékárna Olma získala v lednu certifikát IFS (International Food Standard), který vyžadují obchodní řetězce jako záruku kvality. ČTK to sdělila generální ředitelka Olmy Simona Sokolová. Olomouckou mlékárnu, která je druhým nejvýznamnějším tuzemským výrobcem mléčných výrobků, ovládá od začátku loňského roku skupina Agrofert Holding podnikatele Andreje Babiše.

"Získání certifikátu je pro Olmu důležité ze dvou důvodů. Pro zaměstnance je to i motivační prvek, dostali za svoji práci ocenění. Pro naše kvalitní odběratele, kteří požadují, aby jejich dodavatelé měli certifikáty nejvyšší bezpečnosti výroby potravin, je to doklad, že obchodují s kvalitní firmou," uvedla Sokolová.

Záměrem IFS je především stanovení požadavků na zabezpečení zdravotně nezávadných potravin při výrobě se zaměřením na provozní předpoklady. Standard pro hodnocení dodavatelů privátních značek byl vytvořen ve spolupráci německého a francouzského svazu maloobchodu. Je určen pro dodavatele potravin do obchodních řetězců, primárně privátních značek, ale i pro dodavatele pod značkou výrobce, uvedla na svých stránkách certifikační firma TÜV Nord.

Olomoucká mlékárna loni optimalizovala výrobu a výkup mléka. V roce 2008 ho nakoupila 258 milionů litrů, loni to bylo zhruba 209 milionů litrů. Olma loni snížila produkci sušeného mléka, másla a trvanlivého mléka. O 25 procent více ale loni meziročně prodala kelímkových výrobků, řekla před nedávnem ČTK Sokolová.

Olmě loni klesly podle předběžných odhadů jejího vedení tržby na 3,5 miliardy korun. V roce 2008 utržila 4,12 miliardy Kč. Vedení firmy pokles očekávalo v souvislosti s optimalizací výroby. Loňské hospodaření mlékárny se podle něj přiblížilo nule, předloni se firma propadla do ztráty 214 milionů korun.

Mlékárna Olma loni snížila počet zaměstnanců. Na konci uplynulého roku zaměstnávala asi 465 lidí, což je meziročně o zhruba stovku méně.

Zdroj: ČTK

Na mléko z automatů se v Česku stojí fronty

Lidem nevádí ani vyšší cena čerstvě nadojeného mléka. Firma, která je instaluje bude po opadnutí mrazů instalovat další přístroje.

Automaty na čerstvě nadojené mléko dobývají Českou republiku. Všude tam, kde je spustí, stojí lidé fronty a nevádí jim ani vyšší cena. Firma, která s nimi do Česka přišla, přiznává, že takový úspěch nečekala ani ve snu.

"Automaty se uchytily více než dobře, já osobně jsem to ani nečekal," přiznává Luboš Rejček z firmy Toko Agri, která mléčné automaty v Česku instaluje. "Máme tolik objednávek, že jen co opadnou mrazy, budeme instalovat jeden až dva automaty denně," svěřil Deníku.

Mlékomaty na sebe poprvé strhly pozornost v září loňského roku a s klidným svědomím se dá říci, že si ji udržely dodnes. Například nedávno jeden takový spustil v Zábřehu na Šumpersku a přístroj o rozměru novinového stánku je neustále v obležení. Jen za první dva dny se tu vyčepovalo přes pět set litrů mléka.

Podobně to vypadá i u dalších mlékomatů. Třeba ve Vyškově se podařilo za jediný den vytočit 780 litrů. "Velmi nás to překvapilo. Denní odběr nikdy neklesl pod čtyři sta litrů. Jenom za prosinec jsme vytočili okolo šestnácti tisíc litrů mléka," pochlubil se Cyril Sigmund, předseda představenstva společnosti Agros, která automat ve Vyškově vlastní.

Litr mléka z automatu stojí patnáct korun, což je o něco více než v supermarketech, a není pasterizované. Prodává se ale zchlazené tak, aby se bakterie v mléce nemohly množit. "Pokud budeme mít záruku funkčnosti a nezávadnosti, tak plošné rozšiřování mléčných automatů jenom vítáme," prohlásil například ředitel jihomoravské Krajské veterinární stanice Jaroslav Salava.

Mléčné automaty jsou dnes asi v šestnácti městech České republiky a v brzké době by se měly rozšířit zhruba do dvaceti dalších.

Zdroj: Deník.cz

Pozitivní vliv mléka na zdraví lidí

Na konferenci „Výživa a zdraví“ zazněly zajímavé informace o pozitivním vlivu mléka na lidské zdraví.

V rámci světového mlékařského summitu Mezinárodní mlékařské federace (IDF) v září 2009 proběhla i konference na téma „Výživa a zdraví“.

Ve světě dnes narůstá počet lidí trpících nadváhou a lidí obézních, z čimž jsou spojena vysoká zdravotní rizika (diabetes 2. typu, apnoe,

dýchací potíže, hypertenze, rakovina, onemocnění cév a srdce, infarkt, osteoporóza).

Mezi konzumací mléka, resp. příjmem vápníku a váhou byla zjištěna u dospělých nepřímá úměra a totéž bylo konstatováno i u tělního tuku. Klinické studie konstatovaly, že 3 dávky mléčných výrobků podávaných denně pozitivně působí na úbytek hmotnosti a na úbytek tuku v těle u obézních osob. Totéž bylo ověřeno i u dětí ve věku 2-8 let.

Vysokoproteinová dieta přispívá k udržení a snížení váhy. Stárnoucí populace trpí sarcopénií, tj. postupným ubýváním svalové hmoty. Projevuje se již ve věku od 40 let a úbytek svaloviny bývá ve výši 0,5-1 % ročně. Vyšší příjem proteinů zpomaluje úbytek svalové tkáně starých lidí.

Současný svět se také potýká s podvýživou, a to ne jen svět rozvojový, ale paradoxně i vyspělé země. V průmyslových zemích je podvýživa spojována s potravinami o vysoké kalorické hodnotě, ale nutričně chudých. Mléko je komplexní potravinou, která zajistí příjem všech potřebných nutrientů (včetně všech esenciálních aminokyselin a vápníku).

Malnutrice (podvýživa) je významná ve stáří, kdy výrazně chybí vitamin D (příčina fraktur kostí) a vitamin B12 (udržuje mentální zdraví). Senioři by proto měli přijímat potraviny s dostatečným obsahem proteinů a energie (mléko a mléčné výrobky jsou ideální).

Mléko je také vhodný obnovující nápoj po sportovních výkonech; rychle obnoví homeostázu v organismu, tvorbu glykogenu, tvorbu svalového proteinu a současně vhodně hydratuje organismus.

Zdroj: Cestr.cz

Čína zahájila zátah proti mléku kontaminovanému melaninem

Celonárodní desetidenní zátah na mléčné výrobky kontaminované melaminem zahájila Čína. Oznámil to dnes místní tisk. Úřady tak reagují na skutečnost, že více než rok od vypuknutí skandálu kolem mléka s přimísenou průmyslovou látkou se v obchodech stále objevují takto kontaminované mléčné výrobky.

Odhalení melaminu v mléce způsobilo v roce 2008 v Číně rozsáhlý skandál. Na selhání ledvin po konzumaci znečištěného mléka zemřelo nejméně šest dětí a na 300.000 dalších onemocnělo.

Přestože tehdy vláda slibovala, že se nic podobného nesmí opakovat, zjišťují nyní zdravotní kontrolori, že se v regálech obchodů znovu melaminem kontaminované výrobky objevují, a co

hůř, že se po přebalení do prodeje vrací i část produktů stažených při předchozích zátazích.

"Navzdory nynějším kampaním jsou stále některé firmy i jednotlivci zaslepeni touhou po zisku a ignorují zdraví a bezpečnost veřejnosti," uvádí se v prohlášení čínských úřadů.

Čína loni dvě osoby za jejich úlohu v "melaminovém skandálu" odsoudila k trestu smrti a v listopadu je popravila.

Melamin se běžně používá při výrobě plastů a hnojiv, ale čínští výrobci jej přidávali do sušeného mléka kvůli zvýšení zisku a oklamání inspektorů zkoumajících obsah bílkovin.

Zdroj: tyden.cz

Nový způsob zrání sýrů v polopropustné fólii

Existují dva hlavní způsoby pro zrání tvrdých a polotvrdých sýrů (jako je Gouda, Eidam, Ementál). Tradičnější způsob, známý jako *přirozené zrání*, při kterém je po nasolování sýr *na povrchu ošetřen speciálním nátěrem*. Sýr se suší na vzduchu a během zrání se vytvoří tvrdá kůrka. Podle druhé technologie se sýry po nasolení zabalí do *neprodyšného obalu* tak, že sýr zůstává měkký a netvoří na povrchu kůrku. K výhodám těchto dvou postupů ale patří i nedostatky, např. v ceně, výtěžnosti nebo chuti a textuře sýrů.

V DSM Specialty Packaging v Nizozemí byl vyvinut nový speciální obal (extrudovaná směs polymerů) pro zrání polotvrdých a tvrdých sýrů kombinující nejlepší vlastnosti obou tradičních metod. Základem nové koncepce s označením "Pack-Age" je *polopropustná fólie*, která specificky propouští vlhkost, ale nepropouští plyny jako je kyslík. Sýry ve fólii zrají v sýrařských komorách při teplotě 12 - 14 st.C a atmosférické vlhkosti kolem 85 %. Zkušební ochutnávači sýra potvrdili dobrou kvalitu a uvedli, že konzument nebude schopen rozeznat sýry přirozeně zrající od sýrů zrajících ve fólii. V současné době je zrání sýrů v prodyšné fólii testováno sýraři z různých zemí.

Nové polopropustné fólie představují pro sýrařský průmysl možnosti finančních úspor. Po 14 dnech zrání tradičním postupem ztrácí sýr asi 10 % vlhkosti, zatímco při zrání ve fólii se ztráty vlhkosti sníží (v závislosti na tloušťce fólie) asi o 50 %. To v důsledku může znamenat zvýšení výtěžnosti.

Předností při distribuci je usnadnění regulace vlhkosti ve skladech při udržování potřebné vlhkosti sýrů. Fólie se dá jednoduše ze sýrů odstranit, aby se sýry mohly prodat v plátkové nebo strouhané

podobě. Dále se eliminují náklady na ochranné nátěry a také ztráty způsobené odstraňováním kůrky.

Srovnávací výzkum ukázal, že sýry zrající za použití nové prodyšné fólie mají chuť a texturu srovnatelnou s přírodními sýry. Tato nová

technologie umožňuje značné úspory ve zracím procesu a může podnítit vývoj nových druhů sýrů.

Zdroj: ÚZEI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.